

STRATEGISK NÆRINGSPLAN FOR VÆRØY KOMMUNE

1. MANDAT FOR ARBEIDET	3
2. ORGANISERING	3
3. METODE FOR KARTLEGGING	3
4. STATUS OG FRAMTIDSUTSIKTER	3
4.1 Demografi og tilgang på arbeidskraft	3
4.2 Innvandring	5
4.3 Sysselsetting etter næring	5
4.4 Fiskerinæringen	6
4.4.1 Fiskere og fiskebåter	7
4.4.2 Fangstvolum og -verdi	9
4.5 Reiseliv	10
4.6 Annet reiseliv	11
4.7 Kompetanse	11
4.8 Bolig	12
5 OFFENTLIG VIRKEMIDDELAPPARAT	12
5.1 Kommunens virkemiddelapparat	12
5.2 Andre offentlige virkemiddelapparat	13
5.3 Andre enheter som arbeider tett med det offentlige virkemiddelapparat	13
6 TRENDER SOM PÅVIRKER NÆRINGSUTVIKLINGEN PÅ VÆRØY	14
6.1 Urbanisering	14
6.2 Globalisering	14
6.3 Miljøbevissthet	14
6.4 Ren mat	14
6.5 Digital verden – synlighet viktig	14
6.6 Individualisering	14
7 ÅR 2040 – HVORDAN SER VÆRØY UT?	15
8 SWOT-ANALYSE	15
9 MÅLSETTINGER	16
10 STRATEGIER (FOR Å NÅ MÅLSETTINGENE)	18
10.1 Bedre samferdselsløsninger	18
10.2 Stedsutviklingsprosjekt	18
10.3 Delta i regionale utviklingsprogrammer	18
10.4 Øke innovasjons- og nyskapingsevnen til næringslivet i kommunen	18
11 ROLLER	19
VEDLEGG 1 – DE STØRSTE BEDRIFTER	20
VEDLEGG 2 – NÆRINGSLIVSPERSONER SOM HAR KOMMET MED INNSPILL	22

1. Mandat for arbeidet

Hovedutvalget for næringssaker fattet i sitt møte 01.11.2016 vedtak om konsulentbistand til ferdigstilling av strategisk næringsplan. Richard Sandnes ble hyret inn for å utføre denne jobben.

2. Organisering

Prosjekteier
Værøy kommune

Styringsgruppe:
Ordfører, assisterende rådmann, leder av Værøy næringsforening

Prosjektleder:
Richard Sandnes

3. Metode for kartlegging

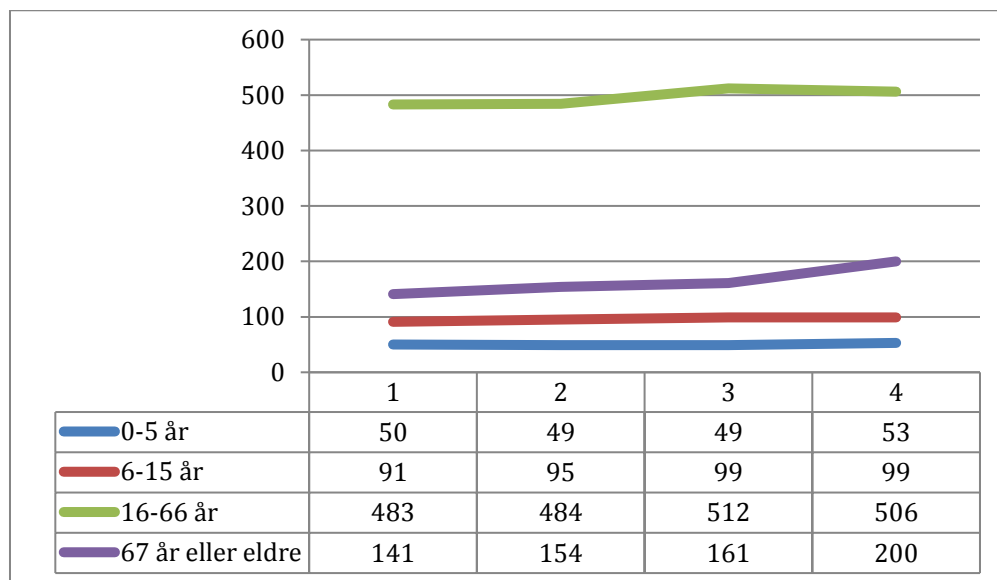
Næringslivsledere og personer som driver med næringsutvikling ble intervjuet. Undersøkelsen var hos flere større og mindre bedriftsledere og ungdommer (fiskere).

Offentlig statistikk er grunnlaget for grafer og tabeller.

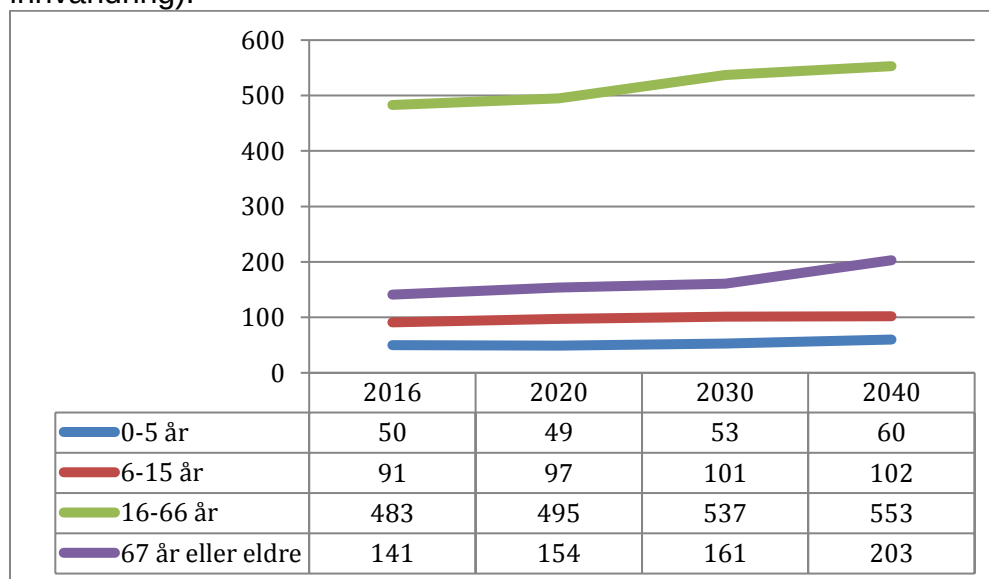
4. Status og framtidsutsikter

4.1 Demografi og tilgang på arbeidskraft

Nedenfor viser befolkningsutviklingen for Værøy frem til 2040 basert på MMMM-alternativet til SSB (middels fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og innvandring):

Nedenfor viser befolkningsutviklingen for Værøy frem til 2040 basert på MMMH-alternativet til SSB (middels fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og høy innvandring):

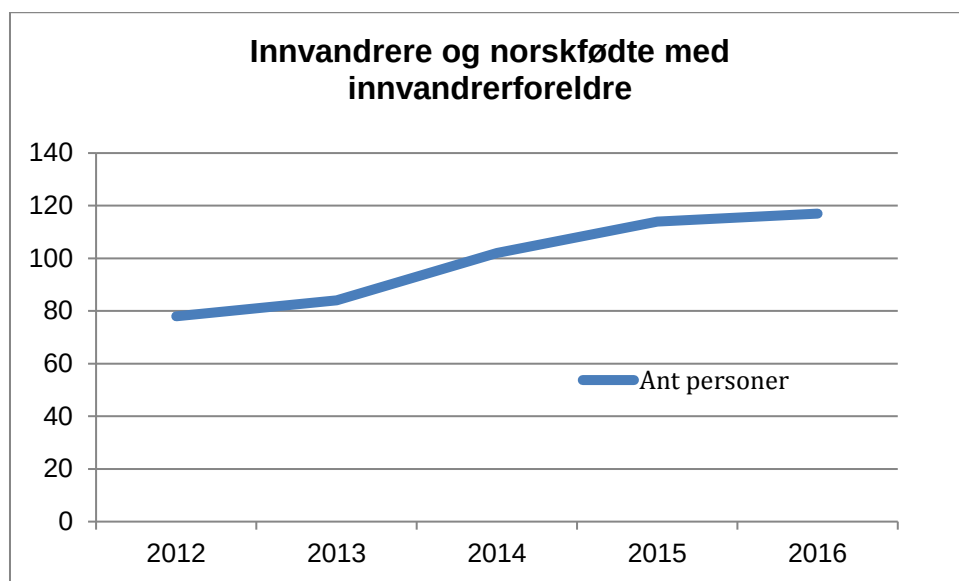
Det ser ut til, pr i dag, at vi vil komme til å få høy innvandring til Norge fremover. Det kan derfor være grunn til å legge dette som premiss også for Værøy når det gjelder befolkningsutvikling. Da vil antall personer i yrkesaktiv alder øke med 14% frem til 2040, og antall pensjonister vil øke med 42%. Barnetallet vil forbli stabilt.

Offentlig sektor vil behøve betydelig flere arbeidstaker i pleie- og omsorgssektoren, og vil være en sterk konkurrent om arbeidskraften. Næringslivet vil derfor komme til å måtte kompensere gjennom bruk av importert (fra andre steder i Norge og utlandet) arbeidskraft i sesongene i kombinasjon med større effektivitet for å ha nok arbeidskraft.

4.2 Innvandring

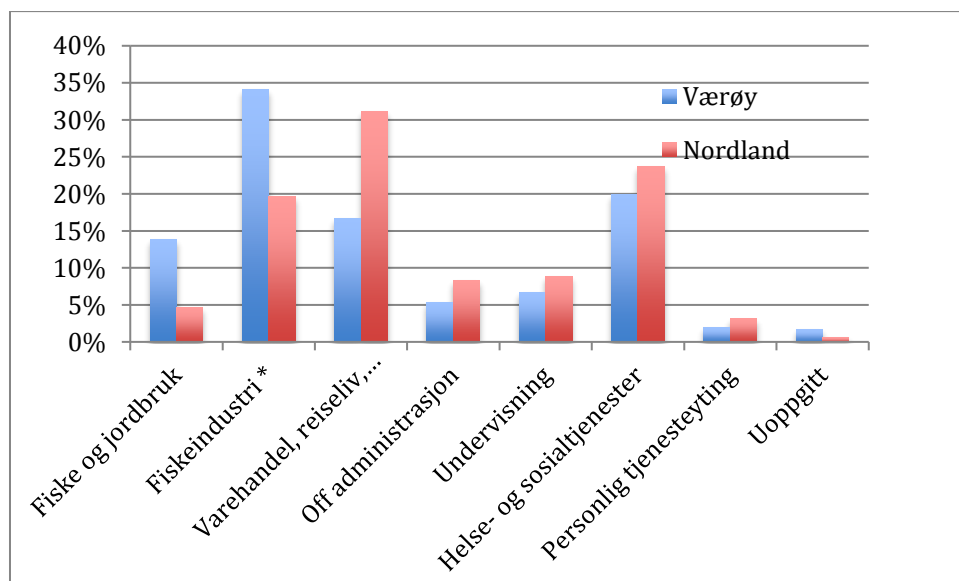
Nedenfor gjengis en oversikt over antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Værøy for perioden 2012-16. De siste tre år har antallet ligget over 100. I 2016 var fordelingen pr opprinnelsesland slik:

Europa	114	(Polen og Litauen hadde om lag 100 personer til sammen)
Thailand	3	

4.3 Sysselsetting etter næring

Tallene nedenfor er basert på innrapportering til SSB fra arbeidsgivere.

* = For Nordland fylke er dette alle sekundærnæringer.

Sysselsatte personer etter
bosted 4.kvartal 2015

Fiske og jordbruk	50	14 %
Fiskeindustri *	123	34 %
Varehandel, reiseliv, transport, finans	60	17 %
Off administrasjon	19	5 %
Undervisning	24	7 %
Helse- og sosialtjenester	72	20 %
Personlig tjenesteyting	7	2 %
Uoppgitt	6	2 %
	361	100 %

Forenklet sagt arbeider folk på Værøy enten i fiskerinæringen eller i kommunal sektor. I tillegg kommer service til fiskerinæringen eller annet lokalt næringsliv og innbyggere.

Det er 269 registrerte foretak på Værøy. Det er 60 bedrifter (2015-tall) som har omsetning over kr 100.000. Disse 60 bedrifter hadde en samlet omsetning på 1,126 mrd kroner, og hadde 407 ansatte. Antall årsverk er betydelig lavere grunnet sesongarbeid, men antall årsverk har ikke vært mulig å finne.

Den største bedriften omsatte for 780 millioner kroner, noe som utgjorde 70% av samlet omsetning. De neste ni største bedriftene omsatte for 223 millioner kroner, noe som utgjorde 20% av samlet omsetning. Samlet utgjorde dermed de 10 største bedrifter 90% av omsetningen, og om lag halvparten av privat sysselsetting.

Næringslivet på Værøy går stort sett godt. Fiskerinæringen er i en særstilling med hensyn til store overskudd.

4.4 Fiskerinæringen

Fiskerinæringen omtales spesielt da den er så dominerende på øya. Denne næringen har gjennomgått en strukturering på land og hav, og det er blitt færre enheter på land og hav. Samtidig har produktiviteten økt voldsomt. Næringen er i dag en kapitalintensiv næring. Helårlig drift er nødvendig for å skape tilstrekkelig lønnsomhet. Fiskeflåten, som er mer fleksibel enn landanleggene, er i større grad nær helårsdrift.

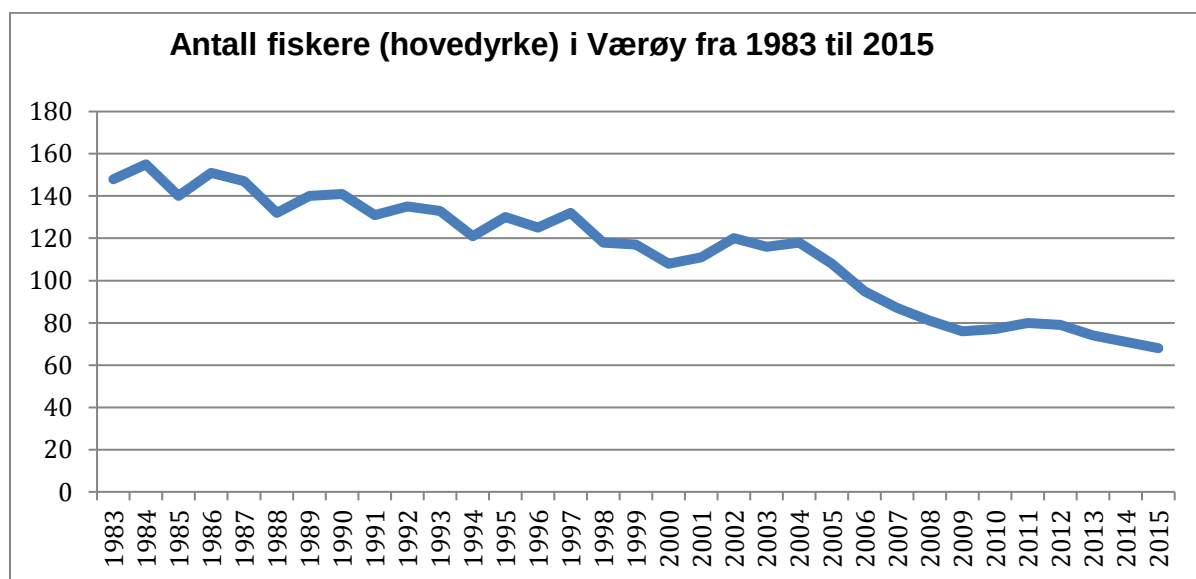
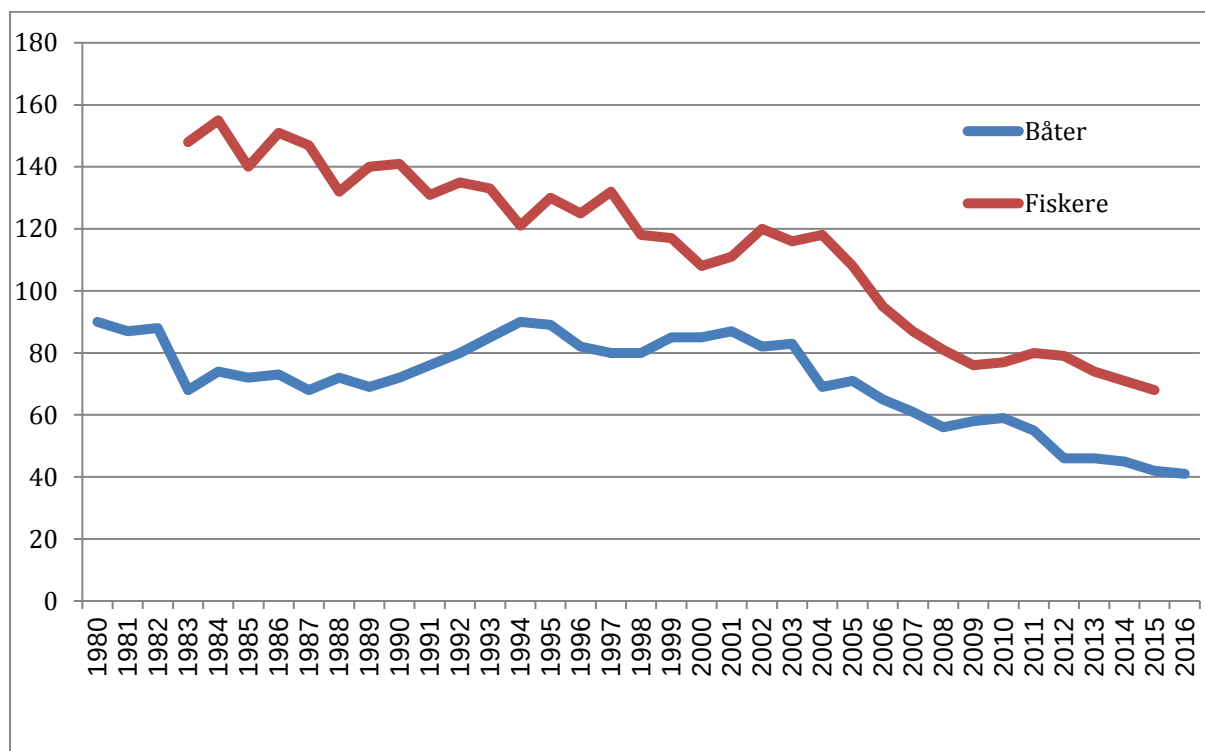
Hovedproduksjonen innen fiskeindustrien er av pelagisk fisk og hvitfisk. Pelagisk fisk som sild, lodde og makrell produseres til ulike markeder og i ulike produkter. I Værøy er det lange tradisjoner med tørking av hvitfisk – tørrfisk. Andre typer produkter er lutefisk, hjellosing, klippfisk og boknafisk. Videreutvikling av nye markeder og markedskanaler vil være viktig for næringen i fremtiden. Produktutvikling vil videre være et sentralt element innen denne næringen.

Videreutvikling av restprodukter fra fiskeindustrien har muligheter for å bidra til større verdiskapning i denne næringen. Ensilasje, melke, rogn, lever og tarmer er eksempler på produkter som bidrar til økt verdiskapning og som etterspørres.

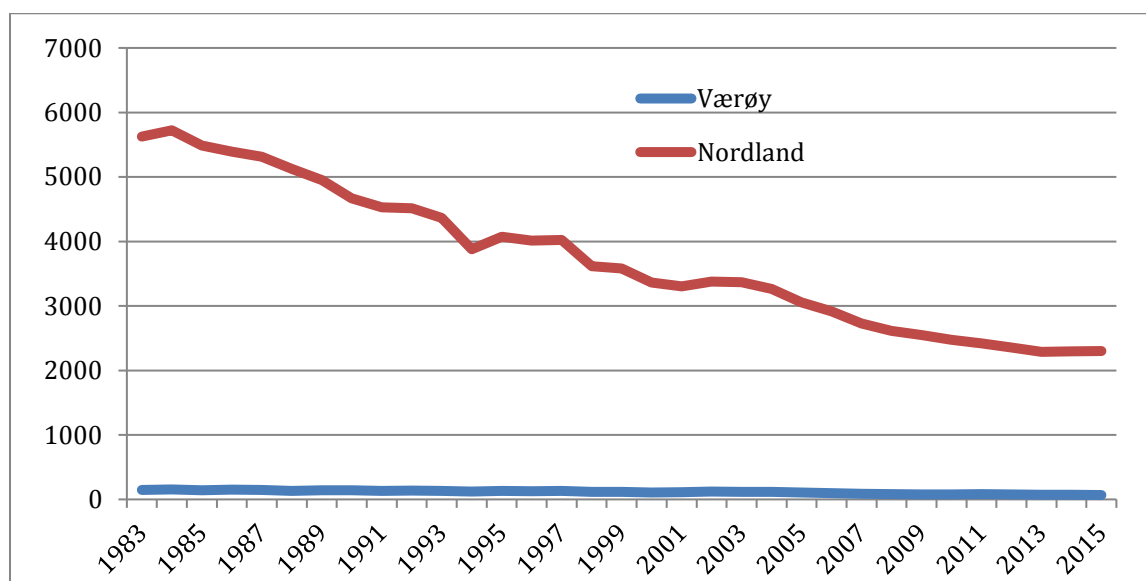
Værøy er Nordlands fremste fiskerihavn målt i kvantum, og Norges 9.største fiskerikommune. I 2015 ble det landet 66.000 tonn.

4.4.1 Fiskere og fiskebåter

Antall fiskefartøy registrert i Værøy (VR) og fiskere i perioden 1980-2016:

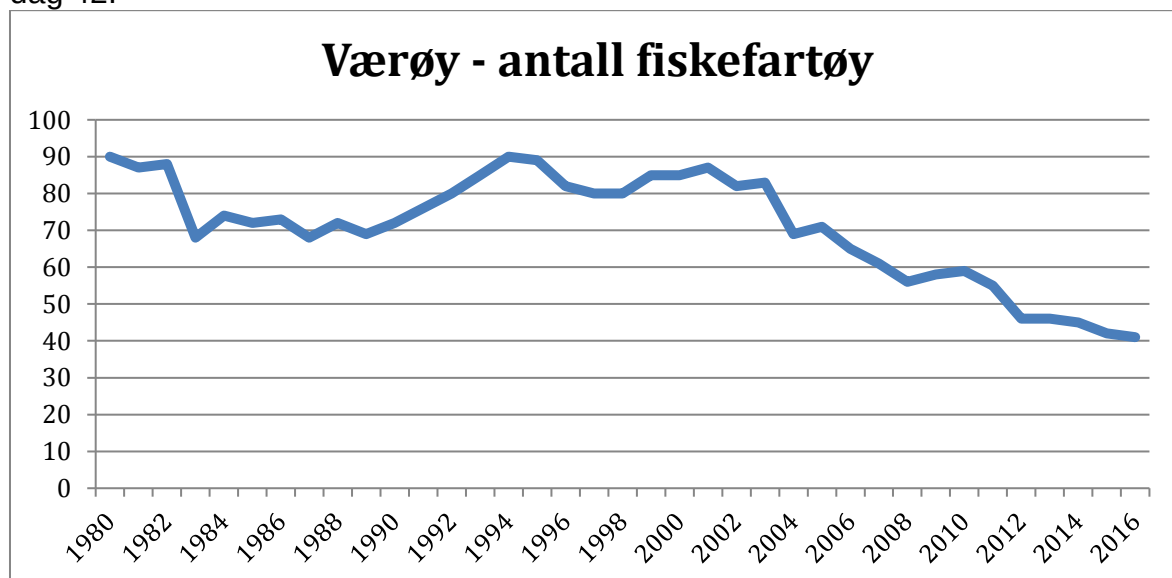
Antall fiskere (hovedyrke) i Værøy fra 1983 til 2015.

Antall fiskere (hovedyrke) på Værøy og i Nordland fra 1983 til 2015.
I Nordland fylke som helhet har antall fiskere blitt redusert med 60%, og på Værøy har reduksjonen vært på 54%.

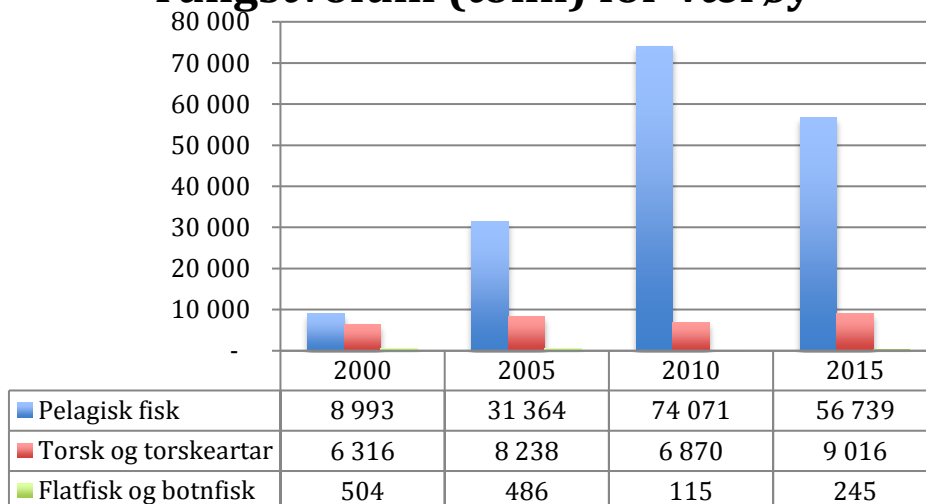
Antall fiskekjøpere (fiskebruk) på Værøy er i samme periode endret fra 15 til 5.

Registrerte fiskefartøy i perioden 1980-2015 på Værøy er omtrent halvert fra 90 til i dag 42.

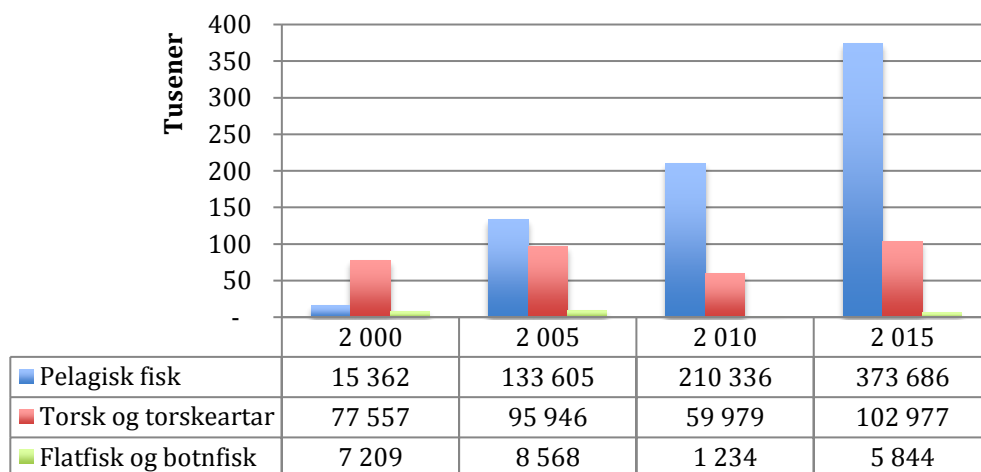
4.4.2 Fangstvolum og –verdi

Fangstvolum (tonn) for Værøy

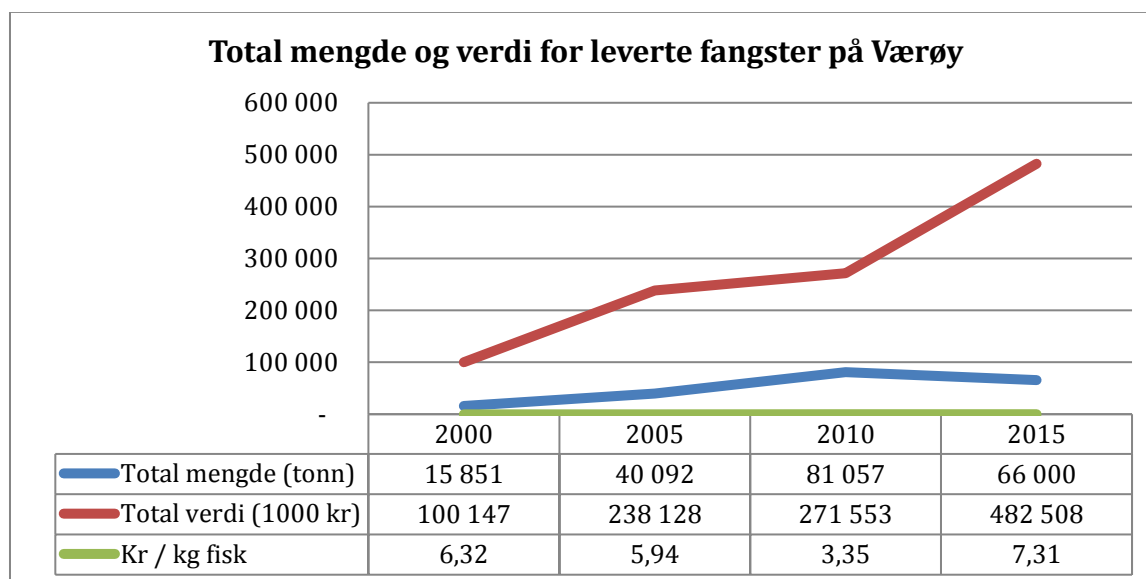

Mengde (tonn)	2000	2005	2010	2015
Fisk i alt	15 851	40 092	81 057	66 000
Pelagisk fisk	8 993	31 364	74 071	56 739
Torsk og torskarter	6 316	8 238	6 870	9 016
Flatfisk og botnfisk	504	486	115	245
Djupvassfisk	1	1	1	1
Skaldyr og blautdyr	-	-	-	-
Annan fisk, uspesifisert	37	4	-	-

Fangstverdi for Værøy

Verdi (1 000 kr)	2 000	2 005	2 010	2 015
Fisk i alt	100 147	238 128	271 553	482 508
Pelagisk fisk	15 362	133 605	210 336	373 686
Torsk og torskearter	77 557	95 946	59 979	102 977
Flatfisk og botnfisk	7 209	8 568	1 234	5 844
Djupvassfisk	19	7	4	1
Skaldyr og blautdyr	-	-	-	-
Annan fisk, uspesifisert	-	2	-	-

Det har vært en stor prisoppgang på pelagisk og torskefiskearter fra 2010 til 2015. For pelagisk fisk har prisoppgangen vært på 132%, mens for torskefiskearter har prisoppgangen vært på 31%. Over tid er det ikke mulig å fortsette en slik prisøkning, men en mer moderat prisøkning kan komme til å skje.

4.5 Reiseliv

Værøy har noen få reiselivsbedrifter, hvorav én bedrift skiller seg ut med større omsetning og stor overnattingskapasitet. Reiselivet består av en håndfull overnattingsbedrifter og fire bedrifter som tilbyr servering. I tillegg er det 2-3 aktivitetsbedrifter. Det er kun om lag 5 årsverk i næringen. Sommerstid er det flere sesongarbeidere, flere av disse kommer utenfra øya.

Det er intet helårig tilbud om matservering kveldstid. Dette er til tider savnet, men volumet gir foreløpig ikke grunnlag for økonomisk gevinst. Sommeren er den travleste sesongen. Fisketurisme foregår hele året unntatt nov – februar.

Hovedattraksjonene er oppleve og gå i fjellene, fuglefjellene, turistfiske og besøk til Måstad. Tidlig høst er det flere individuelle gjester som kommer til øya for å fotografere fugler.

Grunnet svært ugunstige fergeruter kommer de fleste (utenom fisketuristene) på dagsturer. Dette medfører at salg av middag og overnatting begrenses. Den faktor som har størst negativ påvirkning på reiselivet er kommunikasjonene til og fra øya. Helikopteret anløper to ganger daglig, men har begrenset kapasitet. De som arbeider med reiseliv hevder at næringen har et stort, uforløst potensial.

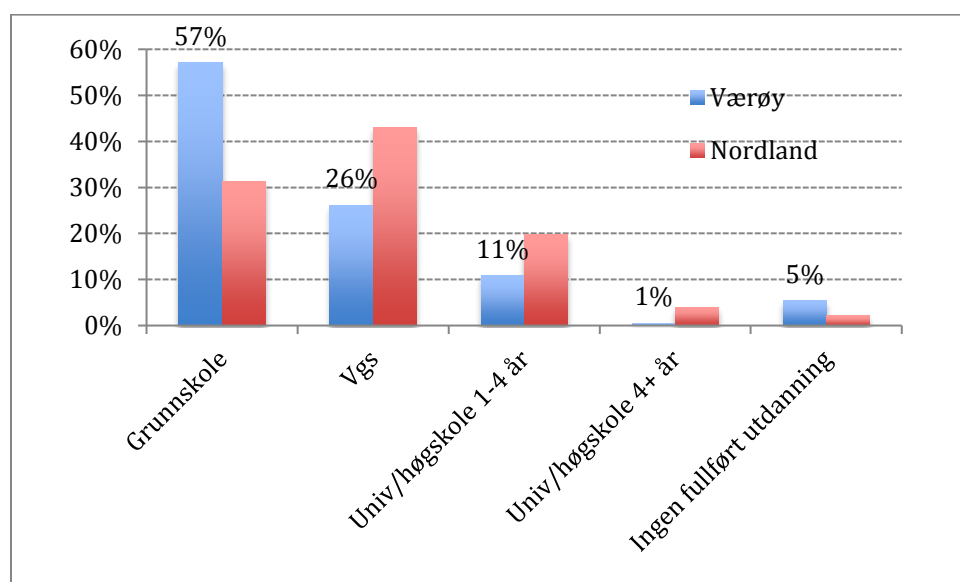
4.6 Annet reiseliv

Av de 60 foretak (2015-tall) som hadde en omsetning over kr 100.000 var 35 foretak fiskerirettet, mens 25 foretak representerte annen næringsvirksomhet. Øysamfunnet har flere bedrifter som leverer tjenester og produkter til samfunnet. Det er stort sett mindre bedrifter i antall ansatte (to større butikker, flere nisjebutikker, håndverkere, transportører, internettbutikk, reiseliv).

Det er en holdning blant næringsdrivende til å benytte lokale leverandører der det er mulig. Dette understøttes av flere av næringslivslederne.

4.7 Kompetanse

Kompetanse består av kunnskap (stort sett oppfattet som skolegang) og erfaring og holdninger. Nedenfor gjengis utdanningsnivået til folk på Værøy og til sammenligning Nordland fylke.

	Personer 16-74 år	
Grunnskole (nivå 1-2)	312	57 %
Videregående skole (nivå 3-5)	143	26 %
Universitets- og høgskoleutdanning, 1-4 år (nivå 6)	59	11 %

Universitets- og høgskoleutdanning, over 4 år (nivå 7-8)	3	1 %
Uoppgitt eller ingen fullført utdanning	30	5 %
	547	100 %

Som det fremgår av tabellen ovenfor, så har over halvparten av personene i aldersgruppen 16-74 år på Værøy kun grunnskole. Det gir seg tilsvarende lavere tall for videregående utdanning og universitet/høgskoleutdanning. I et arbeidsliv som stadig krever fagbrev eller høyere utdanning for deltakelse er dette en utfordring for Værøy.

Samholder vi dette med funn som viser at innovasjonsevnen er sammenfallende med stigende utdanningsnivå, så gir dette i seg selv en utfordring.

4.8 Bolig

På Værøy bor folk i eneboliger. De aller fleste bor i egen bolig. Sesongarbeidere bor i leide boliger. De samme boenheter som leies ut i sesong står tomme resten av året.

Flere unge sliter med å skaffe nok egenkapital i henhold til kravene fra bankene for å bygge egen bolig. Egenkapitalkravet oppfattes på Værøy å være høyere enn andre steder, og dette begrunnes i at annenhåndsverdien av bolig er ganske lav. Ungdom er ikke alltid sikker på om de blir boende lenge nok til "at det lønner seg" å kjøpe egen bolig. Det er behov for flere utleieboliger. Kundene krever moderne standard, og i det siste har enkelte private aktører startet med utleie av boliger. En utfordring frem til nå har vært at kommunen har leid ut boliger til en pris som har gjort det lite attraktivt for private tilbydere å gå inn i utleiemarkedet.

5 Offentlig virkemiddelapparat

5.1 Kommunens virkemiddelapparat

Kommunen har i grunnen ett finansielt virkemiddel for å drive nærings- og forretningsutvikling; det **kommunale næringsfondet**. Formålet med Værøy kommunes næringsfond er tiltak med det formål å fremme næringsutviklingsarbeidet gjennom kommunal tilrettelegging og støtte til nyetableringer og videreutvikling av eksisterende bedrifter, samt sikre eksisterende arbeidsplasser. Prosjekter som bidrar til å bedre sysselsettingsmuligheter for kvinner og ungdom skal prioriteres.

Årlig bevilging er om lag 1,5 millioner kroner. Om lag 70% er lån, og om lag 30% er gitt som tilskudd. Fondets disponible kapital ca 3 millioner kroner.

5.2 Andre offentlige virkemiddelapparat

Norges forskingsråd

Norges forskingsråd er styresmaktenes sentrale rådgiver i forskningspolitiske spørsmål og fordeler årlig vel ni milliarder kroner til forskning og innovasjon. For Værøy er Regionale forskingsfond, Nord-Norge det aktuelle organ. Nordlandsforskning får blant annet finansiert sine oppdrag fra dette fond.

Nordland fylkeskommune

Nordland fylkeskommune (NFK) har flere programområder, og følgende kan være aktuelle for Værøy:

- [Attraktive og inkluderende samfunn i Nordland](#)
- [Innovasjon og næringsutvikling](#)
- [Kompetanse i Nordland](#)
- [Tilskudd til stedsutvikling](#)
- [Tilskudd til kommunal infrastruktur](#)

NFK bidrar stort sett til næringsutvikling gjennom kommuner eller samarbeidsprosjekter kommune/næringsliv.

Innovasjon Norge

Innovasjon Norge supplerer tilbudet i det private kapitalmarkedet og bidrar til å realisere næringslivsprosjekter som ellers ikke ville blitt gjennomført.

Innovasjon Norge bidrar også til å realisere verdiskapende næringsutvikling og har som hovedmål å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling og utløse ulike regioners næringsmessige muligheter. Det gjør de gjennom å levere finansieringstjenester, rådgiving, kompetansetjenester, nettverks- og profileringstjenester.

5.3 Andre enheter som arbeider tett med det offentlige virkemiddelapparat

Lofoten matpark

Lofoten matpark er en utviklingsaktør som skal bidra til økt verdiskaping i regionen, basert på våre naturgitte forutsetninger. De er med på å utvikle enkeltbedrifter og bedriftsklynger slik at inntjening øker, arbeidsplasser sikres og nye skapes.

Fabrikken næringshage

Fabrikken Næringshage AS er et innovasjonsselskap som arbeider for å fremme vekst og utvikling i Lofoten og Vesterålen. Enten i form av å veilede nyetablerte med kurs og rådgivning, eller bidra til vekst og innovasjon i etablerte bedrifter. Fabrikken Næringshage er en del av et nasjonalt innovasjonsnettverk.

Inkubator Salten

Inkubator Salten ble til for å videreutvikle forretningsidéer i Bodø og Salten. De jobber for å finne løsninger, legge til rette og hjelpe gründere som sitter med de gode ideene. De har også et tilbud til etablerte bedrifter som har utviklingsprosjekter.

6 Trender som påvirker næringsutviklingen på Værøy¹

6.1 Urbanisering

Urbaniseringen vil fortsette. Ettersom stadig flere flytter til byområder, vil tradisjonelle familieverdier svekkes. Ungdom flytter til urbane strøk.

6.2 Globalisering

Den økonomiske revolusjonen i de fremvoksende økonomiene vil dra enorme mengder mennesker ut av fattigdom. Det fører til en eksplosiv vekst av den globale middelklassen - definert som personer som daglig bruker mellom 10 og 100 dollar. Det betyr at nye muligheter åpner seg andre steder enn i Vesten.

Den nye middelklassen vil i stor grad vokse i Kina, India og andre asiatiske land. Mens Asia i dag står for rundt en fjerdedel av den globale middelklassen, ventes det at 50 prosent av middelklassen vil være asiatisk innen ti år. Også Norge vil finne en større del av markedet sitt i Asia.

6.3 Miljøbevissthet

I dag er de fleste enige om at vi må beskytte miljøet, og at vi foretrekker mer miljøvennlige produkter framfor de som er mindre miljøvennlige. Det vil derfor være et konkurransefortrinn at bedriftens produkter er «grønnere» enn konkurrentenes produkter.

Varmere hav kan tvinge fiskeindustrien til å flytte etter råvaren ettersom varmere vær kan føre til at villfiskbestander migrerer til andre havområder.

6.4 Ren mat

Stadig flere vender ryggen til ferdigpakket mat og uforståelige ingredienslister, til fordel for naturlige råvarer og såkalt ren mat. Folk krever å vite nøyaktig hva maten de spiser inneholder, og hvor den kommer fra. Kontakten mellom produsent og kunde/forbruker vil øke.

6.5 Digital verden – synlighet viktig

Kommunikasjon går fra digital massekommunikasjon til å bli smart, personlig og relevant for den enkelte. Det er på "nettet" det skjer, og enkeltindivider forventer å finne all informasjon på "nettet".

6.6 Individualisering

I en ikke så fjern fortid - tilbake i midten av det 20. århundre - var den høyeste forbrukernes ønske "å være normal." Så er det ikke lenger - nå er det om "å være spesielle". Du ønsker å skille seg ut fra mengden, for å definere seg selv, til å utforme ditt eget liv.

¹ DNV - Technology Outlook 2020

7 År 2040 – hvordan ser Værøy ut?

20 næringslivspersoner er blitt spurt om hvordan de tror Værøy ser ut i 2014. Svarene avhenger nok i stor grad på deres ståsted. Nedenfor finnes, punktvis, en oppsummering:

- Værøy er stort sett uforandret
- Fiskeri den absolutt dominerende næring
- Fiskeriene er blitt mer effektive – dermed er det færre sysselsatt i næringen
- Fiskerinæringen er avhengig av at kvotene blir værende i kommunen
- "Oljeplattform" – mange bor utenfor kommunen og arbeider her
- Muligheter i havet – tang og tare, oppdrett
- Reiselivet er større enn i dag
- Nisjebedrifter her
- Sau/geit – kan ha fått en renessanse
- Kvinner – dem som er født her blir her, innflyttere kanskje ikke

Statistisk sentralbyrå har beregnet (jfr. 4.1 Demografi og tilgang på arbeidskraft) at innbyggertallet vil øke fra et nivå på 765 i 2016 til i 2040 å ende på 860-920 personer. Antall personer i yrkesaktiv alder vil øke med 14% frem til 2040, og antall pensjonister vil øke med 42%. Barnetallet vil forbli stabilt.

Kommuneorganisasjonen vil ha behov for flere ansatte, særlig innen pleie- og omsorgssektoren. For å imøtekomme dette behovet, må kommunen øke effektiviteten og ansette flere. Relativt flere av folk i arbeidsfør alder vil være sysselsatt i kommunal sektor.

Basert på ovenstående kan vi legge til grunn at Værøysamfunnet stort sett vil være likt dagens lokalsamfunn. Men det er trusler til dette bildet.

8 SWOT-analyse

På basis av innspill fra næringslivsledere, samt befolkningsfremskrivning og megatrender kan vi lage denne SWOT-analyse:

Styrker (i dag)	Svakheter (i dag)
○ Lønnsom og attraktiv fiskerinæring ○ Ekte fiskerisamfunn ○ Mange gründere ○ Sterk tilhørighet/patriotisme for øya ○ Stabilt folketall ○ Høy realkompetanse innen fiskeri ○ Aktiv næringsfond	○ Lavt utdanningsnivå – få arbeidsplasser som krever høyskoleutdanning ○ Fiskeriavhengig lokalsamfunn ○ Kjønnsmessig delt arbeidsliv ○ Begrensende transportløsninger ○ Værøy er svak på kollektiv innsats
Muligheter (som Værøy kan utnytte)	Trusler (i fremtiden)
○ Bedre havneforhold ○ Reiselivssatsing	○ Endringer i nasjonal politikk (fiskeri/skattelovgivning)

○ Hindre gjengroing av naturlandskap ○ Starte opp med saudrift	○ Transporttilbudet forblir like begrensende som i dag ○ Kvinneandelen i befolkningen reduseres ○ Boliger blir stående tomme pga mange arvinger og uklart eierskap
--	--

9 Målsettinger

Visjonen for Værøy kommune er "***Værøy – Et levende kystsamfunn***"

Værøy kommunes fortrinn er knyttet til store naturgitte ressurser, et sterkt sjømatmiljø og attraktive opplevelseskvaliteter. Kvalitet vil være et viktig konkurransemessig fortrinn i utnyttelse av kommunens rike ressursgrunnlag. Mye av råvarene i kommunen blir eksportert uforedlet ut av kommunen. Værøy kommune har erfaring med hva det betyr når lokale bedrifter lykkes med industri. Det er derfor viktig at kommunen bidrar og tilrettelegger for dette. Ressurser som kan være særlig aktuell kan være innenfor fisk, sau og naturbasert reiseliv.

Næringslivet ønsker en næringsplan med en strategidel og en handlingsplandel. Man ønsker at kommunen og næringslivet kommer sammen hver høst for å diskutere neste års arbeidet og tiltak.

Følgende næringsmessige målsettinger settes for Værøysamfunnet:

- a) ***Værøy skal ha et næringsliv preget av optimisme, nyskaping og vekst. Noe som gir grunnlag for vekst i folketall og arbeidsplasser.***
- b) ***Værøy kommune skal av næringslivet bli oppfattet som en næringsoffensiv kommune og bli assosiert med følgende egenskaper og verdier:***
 - Kunnskapsrik
 - Proaktiv (i forkant)
 - Løsningsorientert
 - Likebehandling
- c) ***Økt videreforedling og bruk av den posisjon bedriftene har i dag i markedet***
 - Fiskeprodukter til storhusholdningsmarkedet nasjonalt og internasjonalt
 - Fiskeprodukter til konsummarkedet nasjonalt og internasjonalt

- Utvikle regional merkevare "Lam fra Værøy"

d) Utvikle Værøy til en attraktiv reiselivsdestinasjon

- Få til 10 årsverk innen reiselivet
- Helårig tilbud innen overnatting, bespising og opplevelser

e) Flere og økonomisk robuste bedrifter

- Fem nye årsverk innen privat tjenesteyting (håndverksbedrifter og merkantile tjenester)
- Solid egenkapital i bedriftene

f) Økt utdanningsnivå

- 100% av ungdommen skal fullføre videregående opplæring
- 15% av innbyggerne skal ha universitets- eller høgskoleutdanning

g) Få flere innbyggere

- Få flere av dem som kommer utenfra som arbeidskraft til å bosette seg i kommunen

10 Strategier (for å nå målsettingene)

10.1 Bedre samferdselsløsninger

Gods- og passasjertrafikken er i dag en flaskehals for økt verdiskaping og sysselsetting. Dette oppleves som den største utfordring for næringslivet. Et systematisk og langsiktig arbeid må til for å bedre transporttilbudet. Særlig gjelder dette persontrafikk for å legge til rette for reiselivsutvikling.

10.2 Stedsutviklingsprosjekt

Kommunen bør, sammen med næringslivet, gjennomføre et større stedsutviklingsprosjekt som omhandler næringsutvikling og tilgang på nødvendig kompetent arbeidskraft. Samarbeidspartnere kan være Nordland fylkeskommune, Lofoten matpark, Fabrikken næringshage og Nordlandsforskning.

10.3 Delta i regionale utviklingsprogrammer

Kommunen har i dag begrensede ressurser til å utvikle og lede større utviklingsprosjekter for å øke verdiskapingen. Kommunen og næringslivet i samarbeid bør derfor heller delta i etablerte eller nye regionale utviklingsprogrammer (UNESCO-status creative cities (gastronomisk by), UNESCO biosfæreområde Lofoten, etc) ledet av andre partnere.

10.4 Øke innovasjons- og nyskapingsevnen til næringslivet i kommunen gjennom økt bruk av FoU

Etablere møtepunkter mellom forsknings- og kompetansemiljøer hvor kommunens næringsliv er likeverdig part. Bidra til økt samarbeid med Nord Universitet, Nordlandsforskning og øvrige forsknings- og kompetansemiljøer.

11 Roller

Administrasjonen, Værøy kommune

- Skal initiere, utvikle og overvåke gjennomføring av kommunens strategiske næringsplan og tiltak.
- Bidra til næringsutvikling og tilflytting gjennom aktiv tilretteleggelse av infrastruktur og nødvendige fasiliteter
- Bidra til næringsutvikling gjennom veiledning og bistand
- Yte lån og tilskudd til søkere basert på vedtak i Hovedutvalg for næringssaker i hht retningslinjer for Værøy kommunale næringsfond
- Etablere faste møtepunkter mellom kommune og næringsliv

Bedriftene i Værøy

- Skal gjennom sin vekst ha rollen som kommunens viktigste grunnlag for vekst i arbeidsplasser og folketall.
- Skal delta i Værøy næringsforening.
- Skal delta i utviklings- og kompetanseprogrammer for å kunne bidra med økt vekst av bedriften(e) og Værøy.

Værøy Næringsforening

- Skal opptre som næringslivets talerør og koordinator for aktiviteter i ulike grupper av næringslivet.
- Skal internt og eksternt formidle næringslivets oppgave som vekstfaktor for Værøy.

Skolen

- Systematisk arbeide for at alle skal ha et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring
- Bidra ved å trekke inn skole i samarbeid med næringslivet for å få et bredere samarbeid med næringslivet på Værøy
- Skal opptre i rollen som arena for inspirasjon og skaperglede gjennom utvikling av nærings- og utviklingsrelaterte prosjekter på bestemte alderstrinn.

Vedlegg 1 – de største bedrifter

FIRMANAVN	OMS 2015	ANSATTE
LOFOTEN VIKING AS	780 228	107
BRØDRENE ANDREASSEN VÆRØY AS	40 116	20
BRØDRENE BERG AS	39 590	34
ASTRUP LOFOTEN AS	35 069	33
COOP VÆRØY	34 000	11
JARLE BERGS'S SØNNER AS	26 037	4
BANKGAARDEN CAPITAL AS	13 743	3
VÆRØY BUNKER AS	12 311	2
ØYASKJÆR AS	11 320	1
BYGGTORGET VÆRØY AS	10 332	10
SØRVIK FISK AS	8 569	3
ARNESEN. AS	7 731	13
FAGMEK AS	7 690	8
TINDSKJÆR DA	7 523	10
JARLE BERGS'S SØNNER 2 AS	6 448	4
VÆRØY FRYSELAGER AS	5 877	1
BRØDRENE HARDY AS	5 701	7
PARTREDERIET DAG SENIOR ANS	5 387	1
STAR VIKING AS	5 355	1
TOR FAGERTUN AS	4 697	14
BENSVIK KYSTFISKE AS	4 668	1
CHRISTENSEN & JENSEN TRANSPORT AS	4 366	3
NORDTIND DA	3 871	1
ISHUSET EIENDOM AS	3 730	10
VÆRØYBUEN AS	3 345	1
SKOGSØYVÆRING DA	3 145	3
LOFOTEN VÆRØY BRYGGE AS	2 760	16
SNEVES MASKIN AS	2 621	10
TRIO AS	2 472	1
HAVBØEN FISKERISELSKAP AS	2 000	1
TOBIAS MARIN DA	1 946	1
BARERØR AS	1 942	2
PARTSREDERIET BUHOLMEN DA	1 924	1
VÆRØY KOMMUNALE BOLIGSTIFTELSE	1 758	2
VÆRØY HANDLING AS	1 630	6
CAFÉ SUPER'N AS	1 560	11
LINDAS DEKOR OG DESIGN AS	1 371	13
RØSTGÅRD BYGG AS	1 228	2
ØYTIND AS	1 043	1
SMITT & SMULE EIENDOM AS	1 043	1
ANDREASSEN HAVFISKE DA	986	1
TEAM HEDDA AS	956	10
VÆRØY AUTO AS	922	2
DRØMMEBUA AS	889	3
BRØDRENE B. EIENDOM AS	858	1
DET NORSKE HUS AS	708	1
BENSVIK FISKEKJØP ANS	690	1
TINDEN DATA R Eliassen	682	1
VÆRØY ISANLEGG AS	580	1

FAGERTUN EIENDOM AS	396	1
ROLLON II AS	327	1
SPONGA BORETTSLAG	320	1
LOFOTTORSK AS	315	1
ROYAL LOFOTEN AS	263	1
ARNESEN SOLUTION AS	229	1
JOKER AS	226	1
TERJE ANDREASSEN AS	200	1
RØSTNESVÅGEN EIENDOM AS	189	1
BERG HAVFISKE AS	143	1
KNUTSEN AS	126	1
AINA JOHANSEN - KAOSHEIMEN		1
	1 126 152	407
Det er 269 registrerte foretak på Værøy		

Vedlegg 2 – næringslivspersoner som har kommet med innspill

Astrup Lofoten v/Jarle Andreassen
Barerør v/Alf Kristian Sørheim
Brd Berg v/Roger Jakobsen
Chris Johansen
Christensen & Jensen v/Karl Ludvik Christensen
Coop Værøy v/ Evy Anita Kristiansen
Eldar Eilertsen
Fagbygg v/ Mette Guttormsen Andorsen
Fagmek v/Frank Håkon Fagertun
Kaosheimen v/Aina Johansen
Knutsen v/Lill Berit Knutsen
Lindas dekor og design v/Linda Melby
Lofoten Viking v/Arne Mathisen
Lofoten Værøy brygge v/Pål Arnesen
Star Viking v/Magne Berntsen
Tommy Bensvik
Værøy Auto v/Jan Arve Refsvik
Værøy bunker v/ Tor-Kristian Fagertun
Værøy gamle prestegård v/ Hege Sørli
Øyaskjær v/Svein-Tommie Hardy

Disse personer representerer om lag 90% av all omsetning og 90% av all sysselsetting i privat sektor i kommunen.